

Raziskovalna naloga

KAJ DELAMO V

POPOLDANSKEM ČASU ...

Marec 2005

KAZALO

VSEBINA

	<i>Stran</i>
POVZETEK.....	3
I UVOD.....	4
II RAZISKOVALNE METODE	6
2.1 Metoda dela s tekstom	6
2.2 Metoda anketiranja	6
2.3 Obdelava podatkov.....	6
III TEORETIČNA IZHODIŠČA.....	7
3.1 Kaj je prosti čas?	7
3.2 Funkcija prostega časa.....	8
3.3 Dejavnosti prostega časa.....	9
3.4 Razporeditev dejavnosti prostega časa.....	10
3.5 Kaj vpliva na izbiro dejavnosti v prostem času?.....	11
3.6 Televizija in otrokov prosti čas.....	12
3.7 Interesne dejavnosti na naši šoli.....	13
IV RAZPRAVA.....	14
4.1 Predstavitev in analiza rezultatov ankete.....	14
V ZAKLJUČEK.....	30
VI LITERATURA.....	33
VII PRILOGE.....	34

POVZETEK

Prosti čas ni čas brezdelja, ampak je čas, namenjen dejavnostim, ki potekajo v tem času in služijo predvsem lastnim namenom, osebni sreči in zadovoljstvu.

Naše hipoteze so med drugim bile, da večina učencev aktivno preživlja prosti čas, da deklice pogosteje obiskujejo glasbeno šolo, dečki pa športne dejavnosti, da deklice za šolsko delo porabijo več časa, da imajo devetletkarji manj prostega časa in da jih večina preživlja prosti čas tako, kot si želi.

Rezultate sva pridobili s pomočjo anonimnega vprašalnika, ki so ga učenci od 4. do 8. razreda reševali pri razredni uri. Vprašalnik je izpolnilo 220 učencev (107 fantov in 113 deklic).

V teoretičnem delu sva opisali pojem prostega časa, njegove funkcije in kaj vse vpliva na njegovo izrabo.

V naši raziskavi smo ugotovile, da večina učencev sodeluje vsaj pri eni dejavnosti izven šole, da deklice pogosteje obiskujejo glasbeno šolo, fantje pa športne dejavnosti. Šolskemu delu deklice namenijo več časa. Računalnik uporabljajo predvsem za igranje računalniških igrice. Devetletkarji so bolj obremenjeni in se udeležujejo manj interesnih dejavnosti v šoli.

S priporočeno nalogo sva dokazali, da ima vsakdo dovolj prostega časa, razlika je le v tem, da ga nekateri ne znajo izkoristiti. Večina naših učencev prosti čas dobro izkoristi, saj v njem delajo ravno tisto, kar si želijo. Zaradi tega tudi menijo, da ga imajo dovolj.

I UVOD

V današnjem času je vsak posameznik hote ali nehote vključen v družbeni vrvež, v okviru katerega oblikuje svojo osebnost. Obveznost vsakega otroka je, da obiskuje šolo. V Konvenciji o otrokovih pravicah med drugim tudi piše, da ima vsakdo pravico do prostega časa, do igre in razvedrila, ki je primerna starosti. Šolsko delo v največji meri kroji naš prosti čas, ki je namenjen samo nam, zato si ga ne moremo razlagati kot čas, ki je namenjen samo lenarjenju in počivanju. Namenjen mora biti dejavnostim, ki potekajo v tem času in služijo predvsem lastnim namenom, osebni sreči in zadovoljstvu.

Pri izrabi prostega časa imajo veliko vlogo starši. Družina je prva, ki skrbi za prosti čas in starši so tisti, ki bi jih naj najbolj zanimalo, kaj njihov otrok počne. Nekateri starši v tej skrbi pretiravajo in želijo svoje otroke vključiti v vse dejavnosti, drugi pa se za svoje otroke ne zmenijo, ali pa menijo, da mora biti to svobodna volja vsakega otroka. Pa so otroci res dovolj zreli, da lahko sami odločajo, kako bodo izkoristili prosti čas?

K najinemu delu naju je spodbudil članek v časopisu Delu, ki je govoril o tem, kako so otroci preobremenjeni, ne samo v šoli, ampak tudi v prostem času. Za glavnega krivca je novinarka razglasila starše. Na eni strani so starši, ki svoje otroke silijo v različne dejavnosti, na drugi strani pa so starši, ki menijo, da je otroka najbolje pustiti, da se bo sam odločil. S potenciali, ki jih ima otrok, se sploh ne ukvarjajo in tako otroku sploh ne dajo možnostui, da bi se izkazal.

Članek naju je spodbudil, da sva se začeli ozirati okoli sebe in spoznali sva, da je resnično zelo popularno, da otrok hodi v glasbeno šolo, obiskuje tečaj tujega jezika in trenira vsaj en šport.

Ker sva zelo radovedni, so se nama porajala vprašanja, na katera sva želeli dobiti odgovore.

Kaj je sploh prosti čas? Smo res preobremenjeni in imamo premalo prostega časa? So res starši tisti, ki nam določajo, koliko prostega časa bomo imeli in kako ga bomo izkoristili? Kdo vpliva na izbiro aktivnosti? Koko izkoriščamo ponudbo interesnih dejavnosti na šoli? Ali dovolj aktivno preživljamo prosti čas?

Odločili sva se, da bo naslov najine raziskovalne naloge »Naš prosti čas«. Potem pa sva začeli prebirati literaturo in spoznali sva, da je prosti čas zelo širok pojem, čeprav ga večina pojmuje samo kot čas, ko lahko delajo tisto, kar si želijo. Prostega časa je največ na koncu tedna in med počitnicam, naju pa je zanimalo predvsem to, kaj počenjamo med tednom. Spoznali sva, da je prosti čas tisti čas, ko nismo zaposleni z obveznim delom v šoli. Zato sva se odločili, da spremeniva naslov v bolj konkreten naslov. Pričujoči naslov ima na koncu tri pike. Te pike niso napaka, ampak sva s tem želeli poudariti, da bi naslov bil lahko še veliko daljši in morda še bolj konkreten.

Po prebrani literaturi, na podlagi najinih izkušenj in ugotovitev različnih raziskav so najine hipoteze naslednje:

- ❖ **za učence je prosti čas le tisti čas, ko lahko delajo, kar hočejo;**
- ❖ **učenci višjih razredov manj sodelujejo v interesnih dejavnostih na šoli kot učenci nižjih razredov;**
- ❖ **večina učencev v popoldanskem času aktivno sodeluje vsaj pri eni dejavnosti izven šole;**
- ❖ **deklice pogosteje obiskujejo glasbeno šolo, dečki pa športne dejavnosti;**
- ❖ **največ učencev porabi za šolsko delo od 1 do 2 uri;**
- ❖ **deklice porabijo več časa za šolsko delo kot fantje;**
- ❖ **najpogosteje na računalniku igrajo računalniške igrice;**
- ❖ **fantje berejo manj kot dekleta;**
- ❖ **večina učencev popoldne dela tisto, kar si najbolj želi;**
- ❖ **učenci v devetletnem programu imajo manj prostega časa kot ostali;**
- ❖ **večina učencev meni, da ima dovolj prostega časa.**

II RAZISKOVALNE METODE

2.1 Metoda dela z literaturo

To metodo sva uporabili za pridobivanje novih spoznanj. Pri izboru literature sva se osredotočili na prosti čas mladih in na članke o prostem času, obremenjenosti v šoli in interesnih dejavnostih. Večino literature sva našli v Osrednji knjižnici Celje in Oddelku za študij, pregledali pa sva tudi različne spletne strani na internetu.

2.2 Metoda anketiranja

Podatke, ki sva jih potrebovali, sva zbrali z vprašalnikom. Vprašalnike so reševali učenci od 4. do 8. razreda. Na začetku sva želeli anketirati samo predmetno stopnjo, kasneje pa sva se odločili tudi za učence 4 razredov, saj naju je zanimalo, kako popoldneve preživljajo na razredni stopnji.

Tabela št. 1: Število anketirancev

Razred	MOŠKI	ŽENSKE	SKUPAJ
4.r	25	20	45
5.r	22	22	44
7.r(9)	20	22	42
8.r(9)	20	20	40
8.r	20	29	49
Skupaj	107	113	220

Vprašalnik je vseboval 16 vprašanj. Učencem so vprašalnike razdelili razredniki na razrednih urah. Dali so jim navodila in jih prosili, da na vprašanja odgovarjajo natančno in resno. Vprašalnik je bil anonimen, zato so učenci nanj lahko odgovarjali brez zadrege in bolj odkrito. Večina učencev je anketo izpolnjevala zelo resno. Največ neresnih odgovorov je bilo v 7. in 8. razredu devetletke.

2.3 Obdelava podatkov

Vse anketne vprašalnike sva pregledali in odgovore nato analizirali ter izdelali tabele in grafe. Na koncu sva zapisali tudi najine ugotovitve. Pri obdelavi podatkov sva si pomagali z osebnim računalnikom. Uporabili sva računalniška programa Word for Windows in Microsoft Excel.

III TEORETIČNA IZHODIŠČA

3.1 Kaj je prosti čas?

Prosti čas je pomembno življenjsko področje, ki se je z razvojem družbenoekonomskih odnosov, znanosti in tehnike ter še posebno komunikacijskih sredstev spremenilo v neprecenljiv vir izobraževalnih možnosti. Razširjuje možnost osebnega razvoja, kultiviranja in socializiranja ter ustvarjalnosti. Prosti čas se časovno in prostorsko ostro loči od delovnega časa v novih, podaljšanih časovnih odsekih (konec tedna, dopust). Značilnost prostega časa ni brezdelje, ampak dejavnost, ki poteka v tem času in služi predvsem lastnim namenom, osebni sreči in zadovoljstvu.

Dr. Zlatko Pregrad opredeljuje značilnosti prostega časa takole:

1. Prosti čas je tisti del časa, ki preostaja posamezniku mimo njegovih poklicnih, družbenih in družinskih obveznosti.
2. S prostim časom razpolaga posameznik po svoji volji, ali lastnem preudarku, prosto, ne da bi mu to ukazoval ali določal kdo drug.
3. Prosti čas se realizira z raznovrstnimi opravili, ki omogočajo človeku počitek, rekreacijo in razvoj osebnosti, vendar brez kakršnega neposrednega zaslužka.
4. Prosti čas je mogoče preživljati samo v skladu z naravno nujnostjo in družbeno resničnostjo določenega, konkretnega družbenega okolja.

Prosti čas mladih razumemo kot čas, s katerim otrok – mladostnik - svobodno razpolaga, kar pomeni, da v tem času svobodno izbira vsebino in se odloča za aktivnosti po lastnih nagibih in presoji. Za učence je prosti čas čas, v katerem so osvobojeni vseh šolskih in drugih obveznosti. Ta pa ni strnjen, ampak se prepleta, med delovnim časom, med opravljanjem življenjskih potreb in med resnično potrebnim počitkom.

3.2 Funkcija prostega časa

Prosti čas ima kot splošen družbeni pojav svoje socialne, zdravstvene, kulturne in pedagoške funkcije. Uresničujejo se v različnih dejavnostih. Delimo jih po vsebini, po obliki, po načinu manifestiranja, pa tudi po namenu. Klasificiramo jih tudi glede na starost, spol, interese, kraj prebivanja itd. Vendar je za naše razmišljanje še najbolj prikladna funkcionalna delitev prostega časa, to je glede na funkcije, ki jih opravlja.

Po francoskem sociologu Dumazedieru ima prosti čas tri pomembne funkcije.

1. funkcija počitka

Počitek je ena od osnovnih potreb človek. Realizira se že s prenehanjem dela. Poznamo pasivno in aktivno obliko počitka ter relaksacijo. Večji del počitka se prostorsko uresničuje doma ali v naravnem okolju, oziroma v okolju, ki ni vedno organizirano. Pri počitku gre za proces rekreacije oziroma obnavljanje fizičnih in psihičnih moči, ne glede na to, ali gre za aktivno ali za pasivno obliko počitka. Počitek v funkciji prostega časa predstavlja pomembno mesto in ga ne smemo zanemariti.

2. funkcija zabave

Je druga pomembna funkcija prostega časa, ki postaja vse večja potreba modernega človeka in jo (zaradi hitrega tempa razvoja, avtomatizacije in zaradi zmeraj večjega pritiska monotonije) tudi vedno več potrebujemo. V tej vlogi prosti čas služi tudi sprostitvi. Tako sprostitev kot zabava sta zelo pomembna elementa za oblikovanje stila življenja, ki omogoča ustvarjanje ustreznega razpoloženja, vzpostavljanje komunikacij in socialnih vezi med ljudmi.

3. funkcija razvoja

Tretja pomembna funkcija prostega časa je celovito razvijanje osebnosti (biološko, intelektualno, estetsko, etično, socialno itd.). S tem, ko posameznik aktivno zadovoljuje svoje potrebe in interese ter ob tem sprošča svoje notranje potenciale, se tudi osebnostno razvija.

»Na kratko povedano, vloga prostega časa je v tem, da se z njegovo pomočjo in v njem socializiramo in usposablamo za različne družbene funkcije. V prostem času bi se morali usposobiti za sprejemanje in privzemanje pozitivnih vrednot ter na osnovi pozitivnih in negativnih izkustev, ki si jih pridobimo v prostem času, oblikovati tak odnos do življenja, ki bo sprejemljiv za nas in za okolje, ki se mu prilagajamo in ga tudi aktivno spreminjamo.

Za aktivnosti v prostem času štejemo tiste, ki se uresničujejo izven vsakodnevnih delovnih, družinskih in družbenih obveznosti. Te aktivnosti nimajo vedno točno določenih ciljev. Pri njih gre za zelo širok razpon smiselnosti. Uresničujemo jih na osnovi nagnjenj, interesov in namer posameznika. V prostem času svobodno izbiramo dejavnosti. Zanje se odločamo na osnovi svoje volje, na osnovi zrelosti ter osebne afinitete. Svobodno izbiramo vsebino in način izrabljanja prostega časa. Zaradi svoje funkcije in pomena, zaradi svoje vloge in nalog je prosti čas postal pomemben družbeni čas. V današnjih razmerah, ko je vsak posameznik hote ali nehote vključen v družbeni vrvež, v okviru katerega se oblikujejo odločilne osnove našega družbenega in socialnega razvoja, si prostega časa ne smemo in ne moremo razlagati kot pravico do lenarjenja.«

(Franc Hočevar, Prosti čas (Ljubljana: Delo, 1977), str. 10)

3.3 Dejavnosti prostega časa

Rudi Lešnik je zapisal, da je dejavnost prostega časa vsaka dejavnost, s katero se ukvarja posameznik v prostem času. Te dejavnosti so take, da se v njih posameznik lahko izraža sproščeno, ustvarjalno, kakor pač zmore. Pri vsej tej dejavnosti prostega časa moramo razlikovati med časom prostosti in časom prostovoljnosti.

Proste dejavnosti so tiste dejavnosti, v katerih se izražamo svobodno in brez posebnih omejitev. Kljub vsemu moramo upoštevati moralne, kulturne, estetske in druge norme. Prostovoljna dejavnost je dejavnost prostega časa, za katero se sami odločimo, premišljeno in po svoji volji, nagnjenjih in interesih. Z odločitvijo sprejmemo tudi vse obveznosti, zahteve in posledice, ki izvirajo iz narave in organiziranosti take dejavnosti.

3.4 Razporeditev dejavnosti prostega časa

Rudi Lešnik je v svoji knjigi »Prosti čas« dejavnosti prostega časa mladih razdelil na:

- *informativne:*

zadovoljujejo potrebo po novih izkušnjah in spoznanjih (poslušanje radia, gledanje TV programov, branje časnikov, romanov, kino, urejanje zbirk).

- *ustvarjalne:*

zadovoljujejo težnje po ustvarjanju, izdelovanju, razvoju novega in omogočajo potrjevanje osebnosti z ustvarjalnimi dosežki (pisanje dnevnika, zgodbic, reševanje križank, pletenje, šivanje za razvedrilo, igranje na glasbeni instrument).

- *telesne:*

zadovoljujejo predvsem težnjo po gibanju in uveljavljanju telesnih zmogljivosti (tekanje, kolesarjenje, telovadba zunaj pouka, igranje odbojke, košarke, rokomet, kegljanje, plavanje).

- *družabne:*

zadovoljujejo predvsem težnje po stikih z ljudmi in sprostitev med njimi ter omogočajo pripadnost skupini, povezovanju medsebojnih čustvenih odnosov in občutek varnosti (družabne igre, igre s kartami, šah, skrivanje, lovljenje, poslušanje glasbe, obiskovanje gostišč, prepevanje, igranje z živalmi, ki ustvarja poseben odnos do drugega živega bitja).

- *filozofične ali razmišljujoče dejavnosti:*

zadovoljujemo predvsem potrebo po razumevanju in oblikovanju življenjskih nazorov (premišljevanje o prihodnosti, o svetu, o ljudeh, o dekletu ...).

- *neopredeljene dejavnosti:*

osamljeno sprehajanje, lov, ribolov, vožnja z motornim vozilom.

3.5 Kaj vpliva na izbiro dejavnosti v prostem času?

Na uporabo in na samo vsebino prostega časa vpliva več dejavnikov. Dr. Rudi Lešnik je v svoji knjigi "Prosti čas" zapisal, da med drugimi na uporabo in vsebino prostega časa vplivajo naslednji dejavniki:

- družina:

ni vseeno, kakšne so družinske razmere, kakšen je odnos med starši, odnos do otrok in seveda odnos družine do okolja. Družina je prva, ki skrbi za prosti čas in starši so tisti, ki bi jih naj najbolj zanimalo, kaj njihov otrok počne.

- okolje, v katerem živijo posamezniki:

v kmečkem okolju je manj možnosti za pestro izrabo prostega časa in le-tega imajo otroci, ki tam živijo manj kot pa tisti v mestu.

- raznoverstnost šol:

na vsaki šoli so različne ponudbe interesnih dejavnosti. Vsaka šola propagira predvsem tiste dejavnosti, na katerih dosega največje uspehe.

- družinska izobrazba - učni uspeh:

ta dva dejavnika vplivata predvsem na izbor vsebin prostega časa.

- spol:

dekleta se lažje prilagodijo okoliščinam kakor fantje. Ponavadi imajo fantje tudi več prostega časa kot dekleta in največ izbirajo med športnimi dejavnostmi.

- starost:

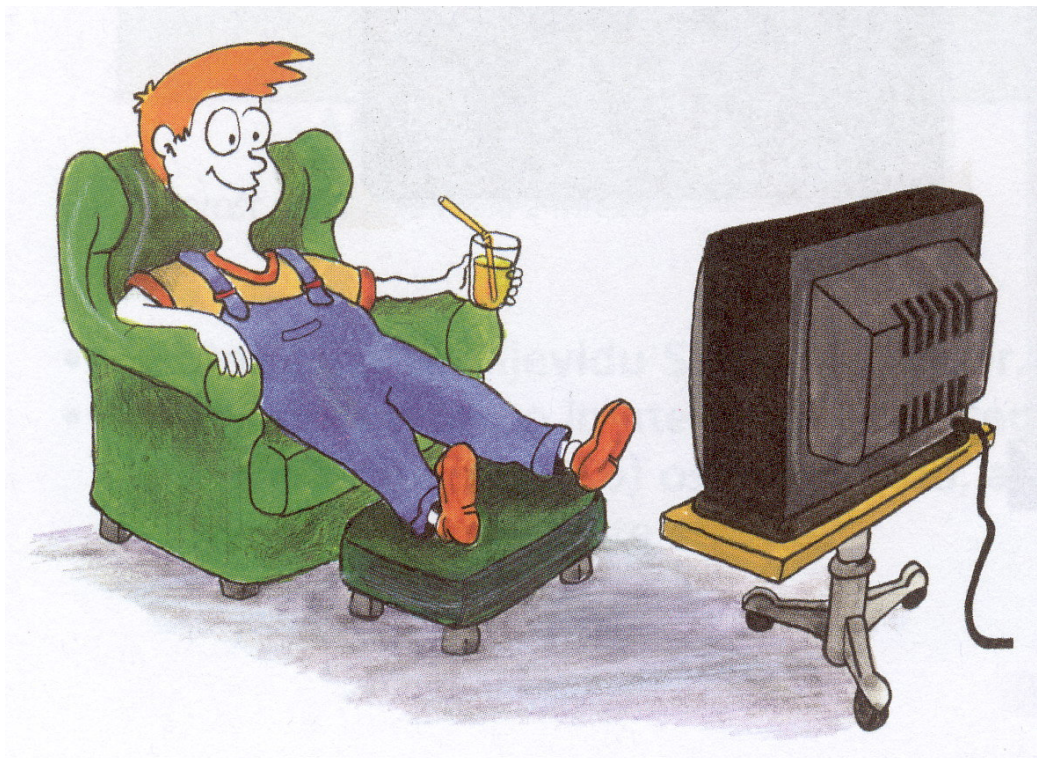
mlajši imajo veliko različnih dejavnosti, so nemirni, želijo si nenehnega gibanja, težko vstrajajo pri isti dejavnosti, ne zmorejo se zbrati. S starostjo se razvija organizem in s tem se spreminjajo temeljne možnosti otrokove dejavnosti. Človek nabira izkušnje, bogati spoznanja, večja sposobnosti, spreminja interese in odnos do okolja.

3.6 Televizija in otrokov prosti čas

Kako pogosto in koliko otrok gleda televizijo je v prvi vrsti odvisno od otrokove starosti, inteligentnosti, od nekaterih njegovih osebnostnih potez in značilnosti in nenazadnje od tega, s čim je bilo izpopolnjeno otrokovo življenje v prostem času, preden je smel gledati televizijo.

Otroci porabijo za gledanje televizije približno eno tretjino svojega prostega časa. Mnogi strokovnjaki menijo, da opusti otrok zaradi televizije prav tiste aktivnosti, ki zahtevajo od njega več truda in ustvarjalnosti kot gledanje televizije. Torej lahko rečemo, da otroku bolj godi pasivnost kot akcija. Gledanje televizije naj bi bilo zatočišče pred napornimi dejavnostmi.

Čas, ki ga otrok potrebuje za gledanje televizije, si lahko vzame na več načinov. Lahko popolnoma opusti druge dejavnosti ali pa se še naprej ukvarja z vsemi aktivnostmi kot prej, le da jim zaradi televizije posveti manj časa. Katere aktivnosti bo otrok bolj reducirал in katere manj, je odvisno od tega, kakšne otrokove potrebe aktivnost zadovoljuje. Televizijo bodo izpodrinile samo tiste aktivnosti, ki zadovoljujejo iste potrebe, le manj učinkovito.

3. 6. Interesne dejavnosti na naši šoli

Na naši šoli imamo zelo razvite interesne dejavnosti. Program interesnih dejavnosti zagotavlja učencem razvijanje njihovih interesov in hkrati pridobivanje novih znanj skozi sodobne in raznovrstne oblike dela: aktivno delo učencev, delo z računalnikom, terensko delo, nastopi, razstave, ekskurzije, ...

	RAZREDNA STOPNJA			PREDMETNA STOPNJA		
	Interesna dejavnost	Razred	Število ur	Interesna dejavnost	Razred	Število ur
1.	Otroški pevski zbor	1.- 4.r	70	Mladinski pevski zbor	5.- 8.r	140
2.	Planinski krožek	1.- 3.r	20	Dramska skupina	5.- 8.r	20
3.	Pravljичni krožek	1.- 2.r	20	Novinarski krožek	5.- 8.r	20
4.	Cici vesela šola	1.- 2.r	20	Ustvarjalne delavnice	5.- 8.r	20
5.	Likovni krožek	1.- 2.r	20	Likovni krožek	5.- 8.r	20
6.	Ročnodelski krožek	3.- 4.r	20	Planinski krožek	5.- 8.r	20
7.	Lutkovni krožek	2.r	20	Turistični krožek	7.- 8.r	20
8.	Lutkovni krožek	3.- 5.r	20	Šahovski krožek	5.- 8.r	20
9.	Mini naravoslovje	1.r	20	Matematični krožek	8.r	20
10.	Angleški jezik	1.- 3.r	20	Sodobni ples	5.- 8.r	20
11.	Recitatorski krožek	3.- 4.r	20	Modelarski krožek	5.- 8.r	20
12.	Kuharski krožek	1.r	20	Vesela šola	7.- 8.r	20
13.	Kuharski krožek	2.- 3.r	20	Debatni krožek	5.- 8.r	20
14.	Vesela šola	3.- 5.r	20	Medijski krožek	5.- 8.r	20
15.	Ustvarjalno pisanje	3.- 4.r	20	Tehnični krožek	5.- 8.r	20
16.	Računalniški krožek	4.r	20	Nemščina	8.r	20
17.	Rokomet	2.- 4.r	30	Liga malega nogometa	5.- 8.r	20
19.	Atletika	3.- 4.r	20	Atletika	5.- 8.r	20
20.	Športni oddelek	1.- 4.r	35	Kolesarski krožek	5.- 8.r	20
21.				Odbojka	5.- 8.r	20
22.				Športni oddelek	5.- 8.r	20

Na naši šoli je zelo razvito tudi raziskovalno delo. V letošnjem šolskem letu bomo imeli predvidoma 14 raziskovalnih nalog z različnih področij, kamor se lahko vključijo učenci po dogovoru z mentorji. Pri vsaki nalogi lahko sodelujejo največ trije učenci od 5. do 8. razreda. Sodelovanje na področju raziskovalnih nalog je za učence zelo pomembno, saj lahko spoznajo osnovne prvine raziskovalnega pristopa pri obravnavi določene teme. Delo poteka v majhnih skupinah, vključuje pa raznovrstne metode in oblike dela, kot so terensko delo, uporaba računalnika, anketiranje in drugo.

IV RAZPRAVA

4.1 Predstavitev in analiza rezultatov ankete

1. Kaj je za tebe prosti čas?

Potrdila se je naša hipoteza, da je za učence prosti čas le tisti, ko lahko delajo, kar hočejo. Pri tem ni nihče omenil, da v prosti čas spada tudi čas, ko delajo za šolo in ko se udeležujejo v različnih dejavnostih. Od dejavnosti so omenjali le športne. Zelo redki so bili tisti, ki so zapisali, da je to čas, ko niso v šoli. Med spoloma in med razredi ni bilo bistvenih razlik.

Večina učencev 4. razredov je napisalo, da je prosti čas čas, ko lahko počnejo tisto, kar radi delajo in čas, ki ga lahko izkoristijo, tako kot ga oni želijo. Nekaj učencev je zapisalo, da je to čas, ko jih starši pustijo pri miru.

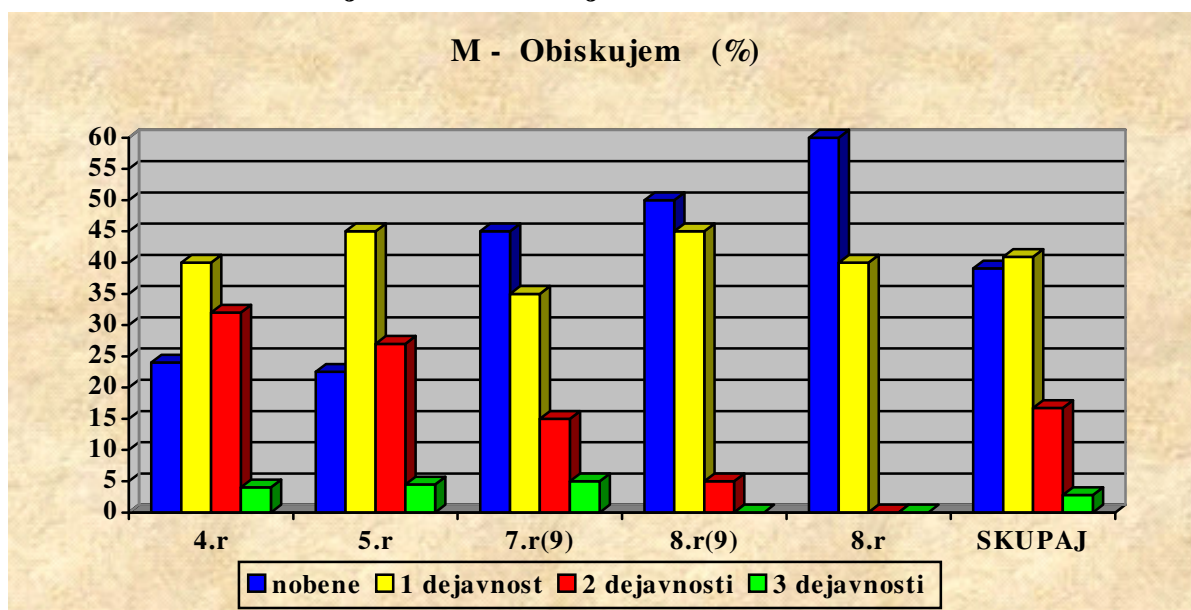
Podobno so odgovarjali tudi učenci 5. razredov. Dodali so tudi, da je to čas, ko ni obveznosti, ko gledaš TV, sedi za računalnikom, ko počivaš in se sprostiš. En učenec je zapisal, da je to čas, ki ga lahko porabi le zase.

Poleg zgoraj omenjenih odgovorov so učenci 7. razredov devetletke zapisali, da je to čas, ki ga lahko porabijo za svoje hobije. Nekaj učenk pa je zapisalo, da je to čas, ko so s prijateljicami in ko ne mislijo na šolo.

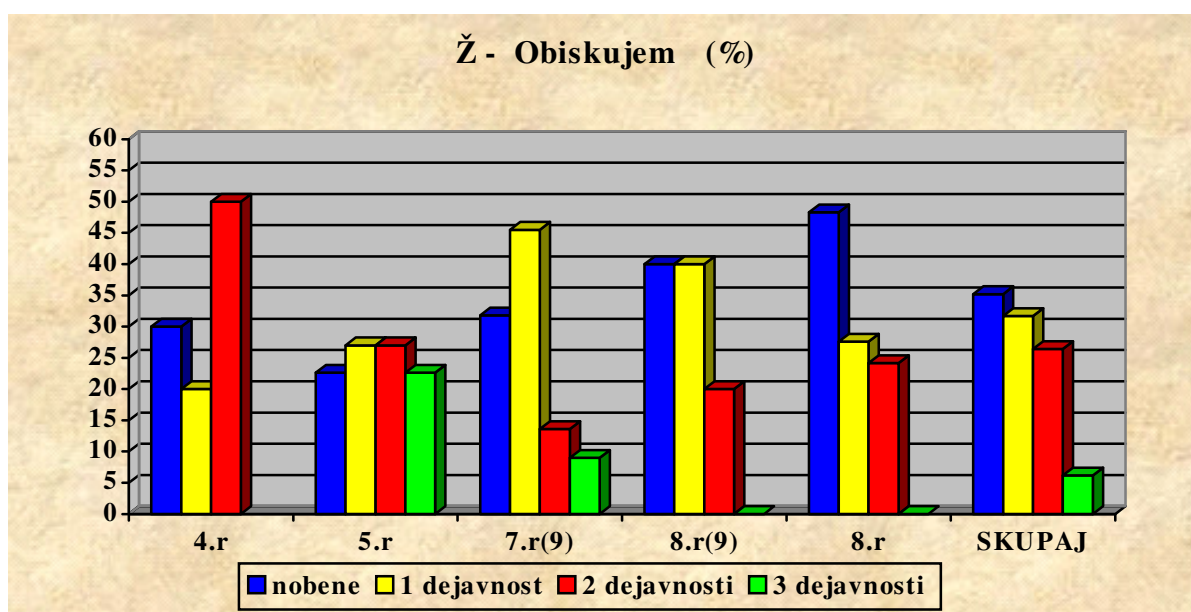
V 8. razredih devetletke so učenci zapisali, da je to čas, ko so s prijatelji, ko ne mislijo na šolo, ko imajo čas zase, ko lahko delajo, kar hočejo, ko se sprostijo, ko ni obveznosti, ko lahko poslušajo glasbo, ko se ukvarjajo s športom, gledajo TV in igrajo računalnik. Nekaj učencev pa je zapisalo, da je to čas, ko niso v šoli.

Zelo podobno so odgovarjali tudi učenci 8. razredov osemletke. Razlika je bila le v tem, da je zelo veliko učencev poudarjalo, da je to predvsem čas, ko se spočijejo. Trije učenci so omenili tudi lenarjenje. Ena učenka pa je zapisala, da je to čas, ko ji je dolgočasno.

2. Katere interesne dejavnosti obiskuješ v šoli?

Grafikon št. 1

Grafikon št. 2

Kljub bogati ponudbi interesnih dejavnosti na naši šoli je iz danih grafikonov razvidno, da se je potrdila naša hipoteza, da učenci višjih razredov redkeje sodelujejo v interesnih dejavnostih na šoli kot učenci nižjih razredov. Najslabše je v 8. razredih osemletke, kjer ne sodeluje v nobeni interesni dejavnosti 60 % fantov in 48 % deklic. Glede na vse učence ugotovimo, da v nobeni interesni dejavnosti ne sodeluje 39 % fantov in 35 % deklic. Najbolj aktivni so učenci 5. razredov, kjer kar 22 % deklic sodeluje v treh interesnih dejavnostih, v dveh interesnih dejavnostih pa sodeluje 27 % deklic in fantov.

Največ učencev 4. razredov obiskuje računalniški krožek. Takoj za njim je športni razred. Nekaj učencev trenira košarko in atletiko, nekaj učenk pa sodeluje pri pevskem zboru.

Največ učencev 5. razredov sodeluje v športnih dejavnostih. Mnogi sodelujejo tudi pri pevskem zboru in v dramskem krožku. Izstopajo predvsem deklice.

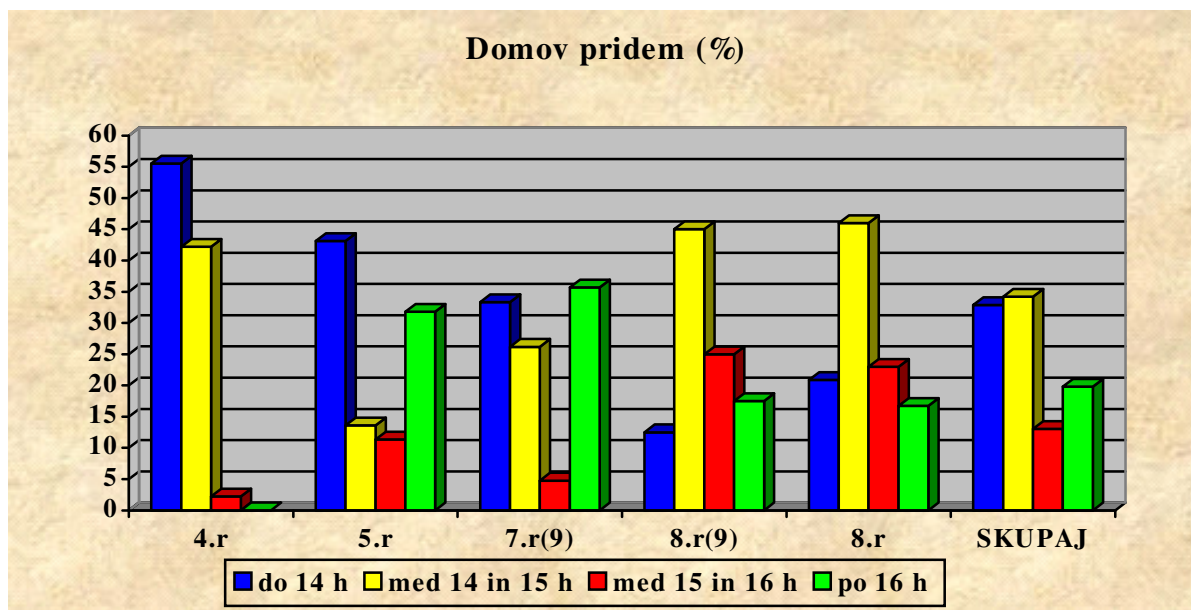
Pri učencih višjih razredov so v ospredju predvsem dejavnosti s športno vsebino. Zelo veliko jih sodeluje pri raziskovalnih dejavnostih in pevskem zboru. Nekaj učencev 8. razredov je kot interesno dejavnost zapisalo tudi dodatni in dopolnilni pouk.

3. Zakaj jih obiskuješ?

Največ učencev obiskuje interesne dejavnosti predvsem zaradi tega, ker se radi zabavajo, ker se želijo naučiti kaj novega, da se lahko družijo s svojimi prijatelji, da se sprostijo in ker se želijo razgibati. Večini učencev to pomeni zabavo in sprostitev. Nekateri učenci so tudi pohvalili sam izbor interesnih dejavnosti, saj menijo, da je na naši šoli zelo velik izbor in se za vsakega najde kaj. Nekaj učencev višjih razredov je kot glavni razlog, da sodelujejo v interesnih dejavnostih, navedlo svoje starše. Med razredi in med spoloma ni bilo bistvenih razlik.

Največ učencev, ki ne sodeluje pri nobeni interesni dejavnosti, je kot glavni razlog zapisalo pomanjkanje časa. Nekateri za to krivijo šolo. Dejstvo je, da imajo učenci devetletke zaradi organiziranosti pouka zelo malo časa za tovrstne dejavnosti. Vsak dan imajo zelo veliko ur, zato svoje potrebe zadovoljujejo pri izbirnih predmetih. Nekateri učenci so kot glavni razlog navedli svoje sodelovanje v dejavnostih izven šole. Tu so mislili predvsem na glasbeno šolo in na različne športne dejavnosti, saj nekateri učenci višjih razredov trenirajo skoraj vsak dan. Nekaj učencev je kot razlog navedlo izbor interesnih dejavnosti, nekateri pa so enostavno zapisali, da se jim ne ljubi biti v šoli dlje časa, kot je potrebno. Nekateri učenci pa za svoje nesodelovanje v nobeni interesni dejavnosti niso našli nobenih razlogov. Med razredi in med spoloma ni bilo bistvenih razlik.

4. Kdaj prideš domov?

Grafikon št. 3

Iz grafikona lahko razberemo, da je število učencev, ki pridejo domov med 13. in 14. uro in med tistimi, ki prihajajo domov med 15. in 16. uro, približno enak (33 % in 34 %). Sledijo učenci s prihodom domov po 16. uri (20 %), najmanj pa je tistih, ki pridejo domov med 15. in 16. uro. Takšnih učencev je 20 %.

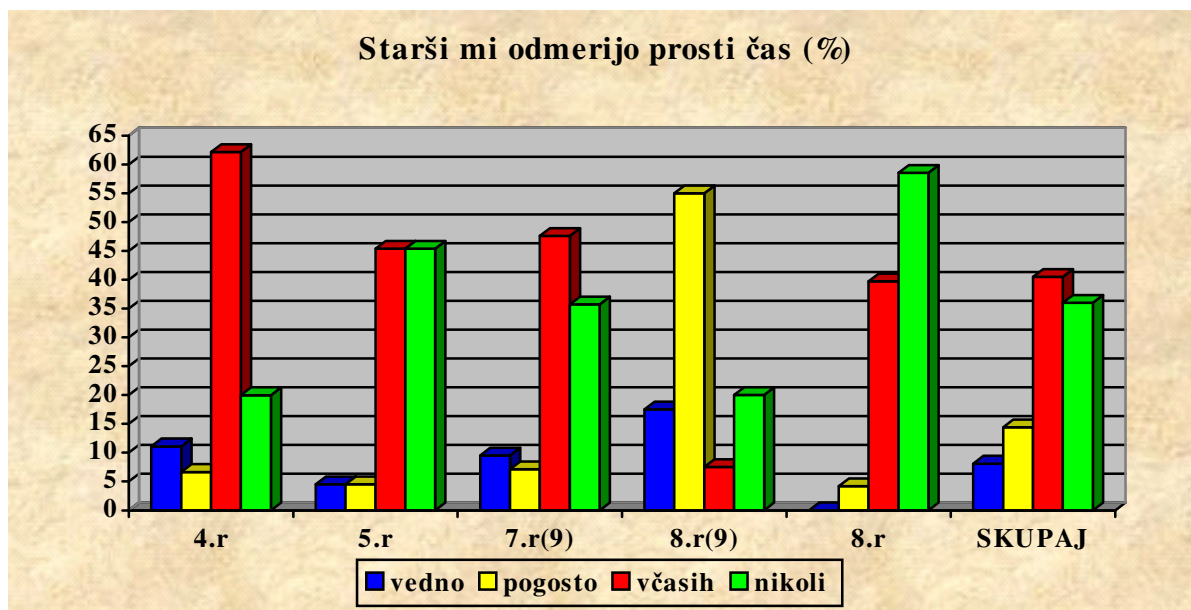
Večina učencev 4. razredov pride domov med 12.30 in 14. uro. Takšnih je 55 % učencev. Učenci, ki v šoli obiskujejo interesne dejavnosti, pridejo domov do 15. ure. Samo en učenec je napisal, da hodi domov do 16. ure. Izkazalo se je, da obiskuje podaljšano bivanje, ki traja do 15. 30.

Večina učencev 5. razredov prihaja domov do 14. ure. Takšnih učencev je 43 %. Po 16. uri prihaja domov 32 % učencev. Kot glavni razlog lahko navedemo dejstvo, da so učenci 5. razredov med najbolj aktivnimi učenci na šoli.

Največ učencev, ki prihaja domov po 16. uri, je med učenci 7. razredov devetletke. Razlog tiči v programu devetletke, saj so to učenci, ki prihajajo iz programa osemletke na program devetletke.

Učenci 8. razredov osemletke in devetletke so si bili v svojih odgovorih zelo podobni. Največ učencev prihaja domov med 14. in 15. uro (46 %). Sledijo učenci, ki prihajajo domov med 15. in 16. uro (24 %).

5. Ali ti starši odmerijo, koliko prostega časa boš imel?

Grafikon št. 4

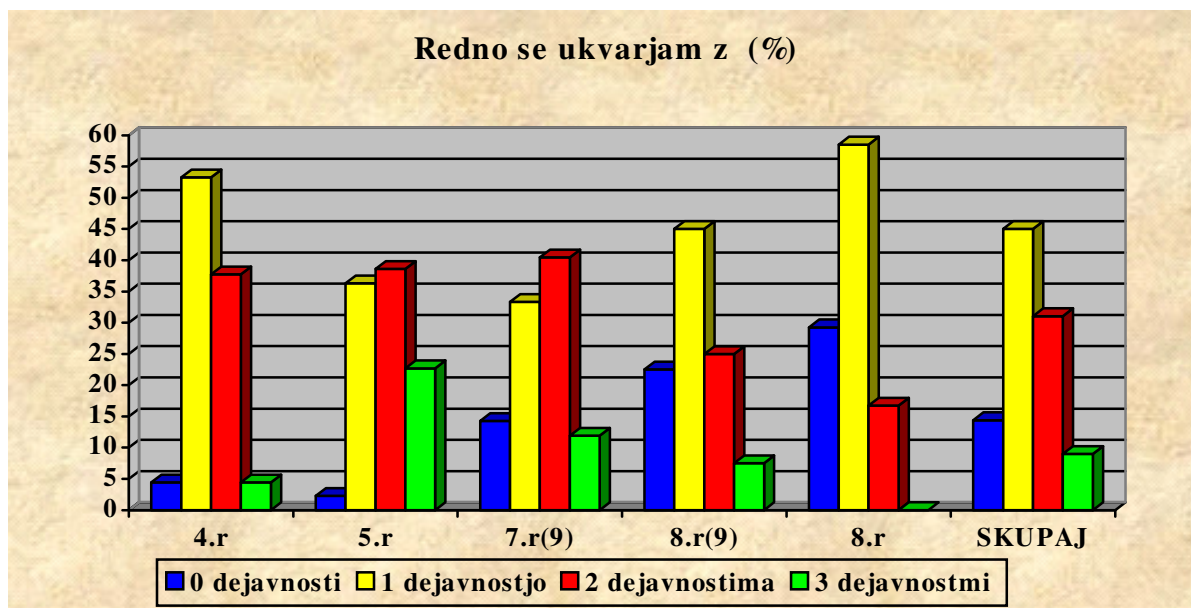
Pričakovali bi, da prosti čas starši pogosteje odmerijo učencem nižjih razredov, vendar so to odgovori le delno potrdili. Iz odgovorov lahko vidimo, da imajo starši zelo veliko vlogo pri izrabi prostega časa, saj je le 36 % anketirancev izjavilo, da jim starši nikoli ne odmerijo prostega časa.

Starši najmanj odmerijo prosti čas učencem 8. razredov osemletke, saj je 58 % učencev napisalo, da se starši nikoli ne vtikajo v njihov prosti čas. Nihče izmed njih ni napisal, da so starši vedno tisti, ki jim odmerijo prosti čas in le-ti se samo včasih vtikajo v njihov prosti čas. Tako je odgovorilo 40 % učencev.

Najpogosteje odmerjajo starši prosti čas učencem 8. razredov devetletke, saj je 18 % učencev izjavilo, da jim starši vedno odmerijo prosti čas, 55 % zelo pogosto, 7 % samo včasih. Tistih, ki se jim starši nikoli ne vmešavajo v njihov prosti čas, je 20 %.

Učencem 4. razredov se starši najpogosteje samo včasih vmešavajo v njihov prosti čas. Tako je odgovorilo 62 %. Procent učencev 4. razredov in 7. razredov devetletke, ki jim starši vedno odmerijo prosti čas, je približno enak in se giblje okoli 10 %. Pri učencih 5. razredov smo zasledili popolnoma enak procent tistih, ki jim starši samo včasih odmerijo prosti čas, in tistih, ki jim starši nikoli ne odmerijo prostega časa (45 %).

6. S katerimi dejavnostmi se redno ukvarjaš v popoldanskem času?

Grafikon št. 5

Odgovori naših anketirancev so potrdili hipotezo, da naši učenci aktivno sodelujejo vsaj pri eni dejavnosti izven šole, saj je samo 15 % anketirancev izjavilo, da se v popoldanskem času ne ukvarja z nobeno dejavnostjo. Pri samo eni dejavnosti aktivno sodeluje 45 % anketirancev, pri dveh 31 % in pri treh ali več 9 % anketirancev.

Število aktivnosti, s katerimi se ukvarjajo učenci izven šole, s starostjo otrok pada. V 4. razredu je samo 4 % anketirancev izjavilo, da se ne ukvarja z nobeno dejavnostjo (v 5. razredu samo 1 učenec). Procent nato narašča in doseže vrh v 8. razredu devetletke in znaša 29 %.

Najbolj aktivni izven šole so učenci 5. razredov. Samo en učenec se ne ukvarja z nobeno aktivnostjo. Z eno aktivnostjo se ukvarja 36 %, z dvema 38 % in s tremi ali več 23 %. Podobno so aktivni tudi učenci 4. razredov, le da je tistih s tremi aktivnostmi manj (4 %).

V nobenem razredu nismo zasledili razlik med spoloma pri tistih, ki so odgovorili, da ne obiskujejo nobene aktivnosti. Vedno je bil procent le-teh enak. Do razlike med spoloma ni prišlo tudi med tistimi, ki obiskujejo dve ali tri dejavnosti.

Tabela št. 2: Aktivnosti zunaj šole

	MOŠKI (%)						ŽENSKE (%)					
	4.r	5.r	7.r (9)	8.r (9)	8.r	SK	4.r	5.r	7.r (9)	8.r (9)	8.r	SK
Obiskujem glasbeno šolo	8	9	10	15	10	10	30	32	27	15	21	25
Treniram rokomet	16	23	5	15	20	16	5		9	5	3	4
Treniram nogomet	124	23	5	15	20	18						
Treniram atletiko		9	15		5	6	5	5			3	3
Treniram košarko		9	15	35	45	20		14	14			8
Treniram kegljanje / odbojko				5		1	5		4	5	3	3
Učim se angleščino	28	14	20	25	25	22	20	5	18	15	14	14
Učim se nemščino	4		15	15	10	8	20	9	32	15	11	16
Obiskujem verouk	48	36	40	40		33	50	41	40	40		31
Obiskujem plesne dejavnosti	12	18	10			8	45	32	14	5	7	18
Ukvarjam se s konjeništvom	4		10			3		9			3	3
Sodelujem pri gasilcih	4	5		5		3						

Učenci so s svojimi odgovori potrdili našo hipotezo, da deklice pogosteje obiskujejo glasbeno šolo (razmerje v % je 25 : 10 v korist deklic), fantje pa pogosteje sodelujejo v športnih dejavnostih (razmerje v % je 61 : 18 v korist fantov). Pri jezikovnih tečajih med spoloma ni razlik (30 % : 30 %), enako je pri obiskovanju verouka.

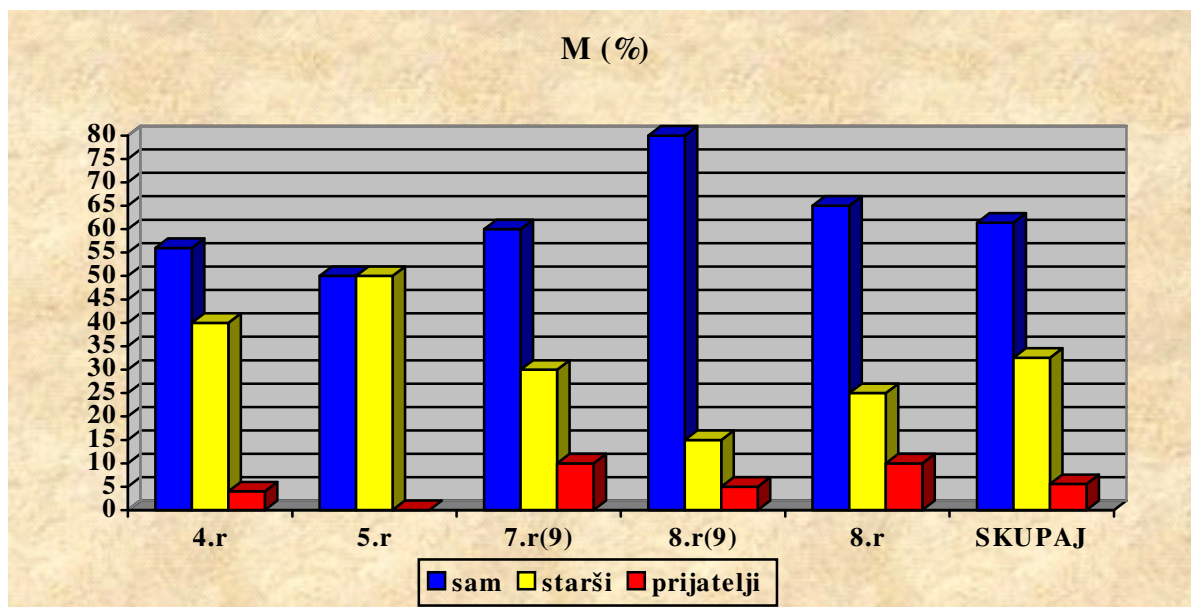
Verouk obiskujejo predvsem učenci do 8. razreda devetletke, v 8. razredu pa verouka nihče ne obiskuje. Glavni razlog je birma, ki je v 8. razredu devetletke, zato bi lahko sklepali, da učenci obiskujejo verouk predvsem zaradi nje.

Pri jezikovnih tečajih vidimo, da je pri fantih v ospredju angleščina, pri deklicah pa je razmerje med angleščino in nemščino enako. Dve učenki sta izjavili, da se uči francoščino, trije učenci pa španščino.

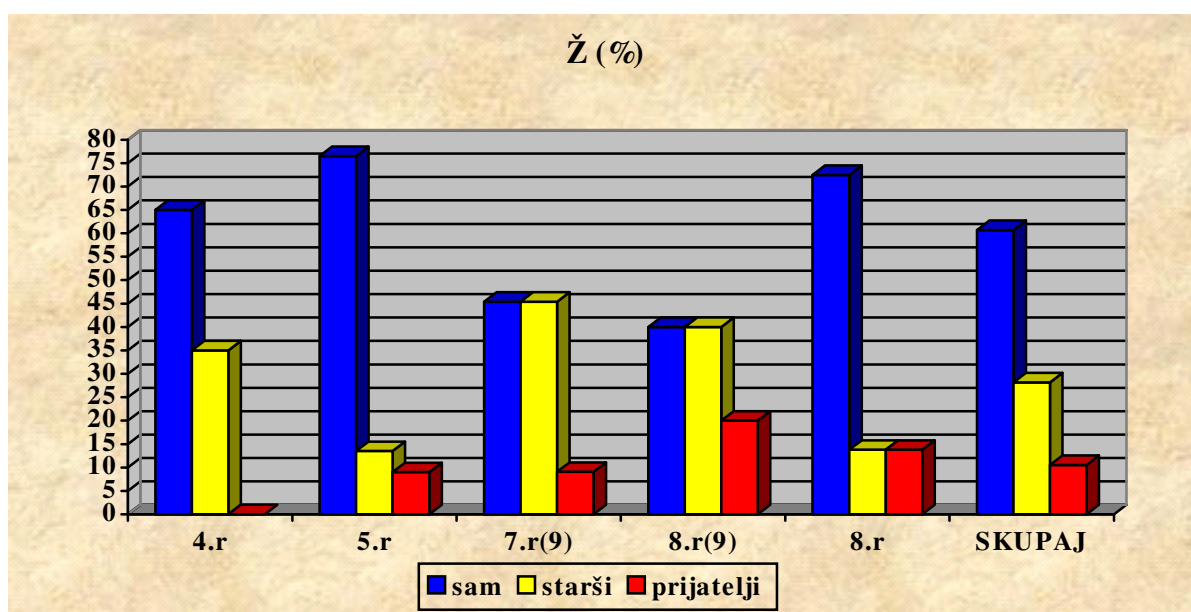
Pri športnih dejavnostih je na prvem mestu košarka, sledita ji nogomet in nato rokomet. Eden izmed razlogov za takšne odgovore je dejstvo, da imamo v popoldanskem času v naši šoli treninge košarke. Z borilnimi športi se redno ukvarjajo štirje učenci, s tenisom 2 učenca, 3 učenci pa trenirajo hokej.

Med spoloma je razlika pri plesnih dejavnostih, saj se z njimi ukvarja več deklic kot fantov (18 % : 8 % v korist deklic). S plesnimi dejavnostmi se ne ukvarja nihče izmed 8. razredov tako osemletke kot devetletke.

7. Kdo je vplival na tvojo odločitev, da se ukvarjaš z vsaj eno od zgoraj navedenih dejavnosti?

Grafikon št. 6

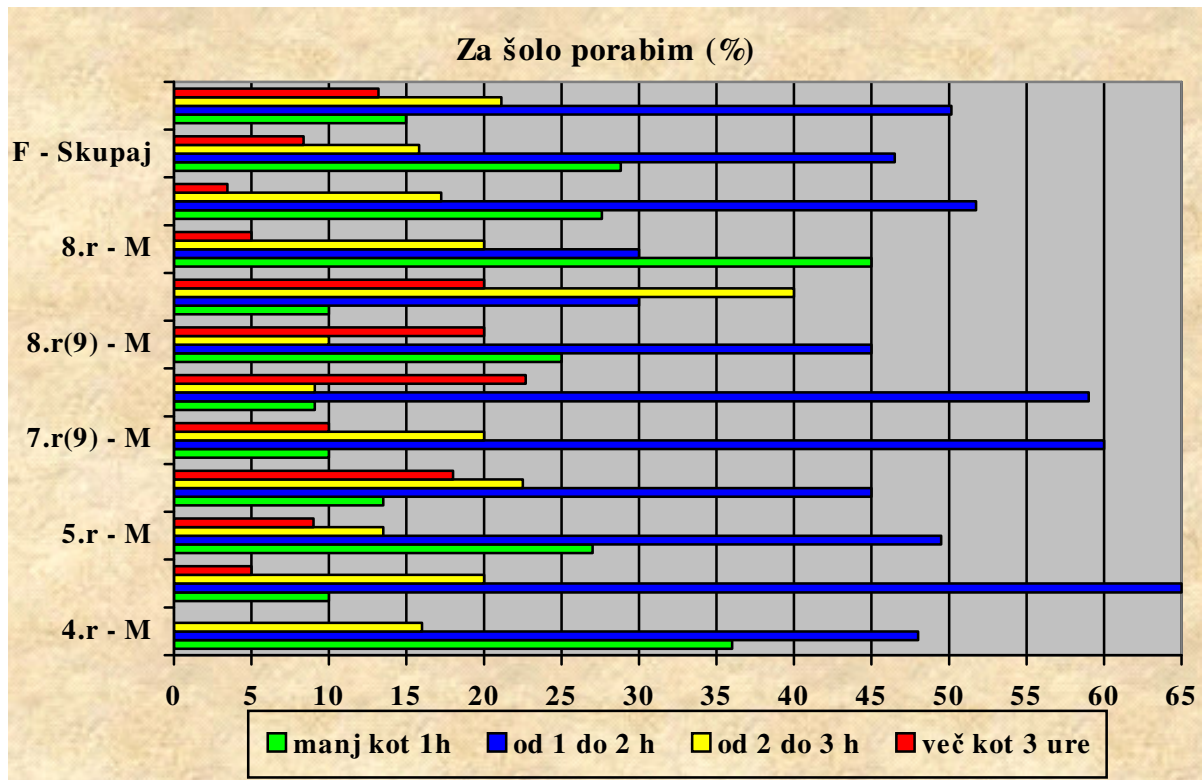

Grafikon št. 7

Iz grafikonov je razvidno, da je največji procent tistih, ki so si sami izbrali dejavnost, s katero se ukvarjajo (61 %). Med spoloma pri teh odgovorih ni razlik. Starši so najbolj vplivali na odločitve fantov 5. razredov (50 %) in na dekleta 7. razredov devetletke (45 %).

Pri odgovorih smo opazili, da je večina tistih, ki obiskuje glasbeno šolo, zapisalo, da so na njihovo odločitev vplivali starši. Vpliv staršev je bil opazen tudi pri tistih, ki obiskujejo verouk.

8. Koliko časa povprečno porabiš na dan za šolsko delo?

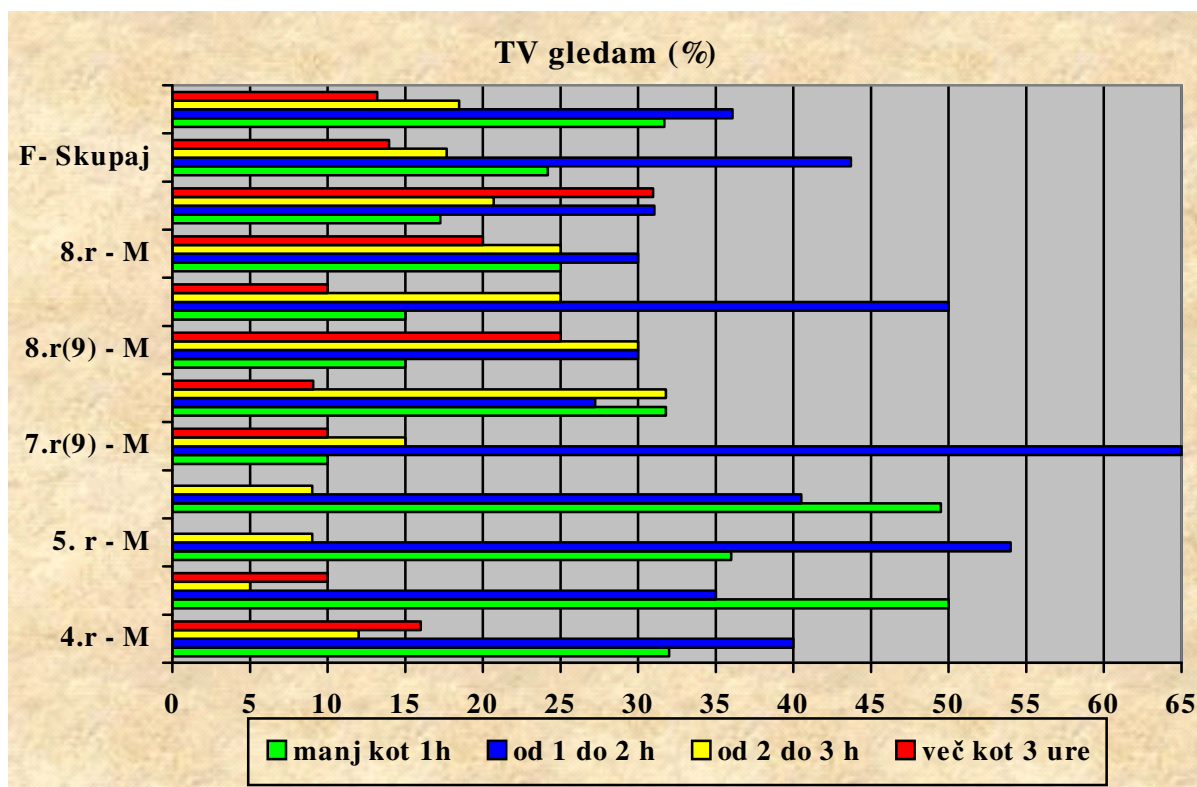
Grafikon št. 8

Odgovori naših anketirancev so potrdili našo hipotezo, da največ učencev porabi za šolsko delo od 1 do 2 uri (46 % fantov in 50 % deklic). Zaradi boljšega učnega uspeha deklic smo sklepali, da za šolsko delo deklice porabijo več časa kot fantje. Tudi ta hipoteza se je izkazala za pravilno. Več kot dve uri za šolsko delo porabi 34 % deklic in 24 % fantov, manj kot eno uro pa 15 % deklic in 29 % fantov.

Pri učencih 4. razredov 48 % fantov in 65 % deklic porabi za šolsko delo od 1 do 2 uri. Pri učencih 5. in 7. razredov devetletke med spoloma ni bistvenih razlik. Razlike so v 8. razredu devetletke (45 % fantov in 30 % deklic) in v 8. razredih osemletke (30 % fantov in 52 % deklic).

Največ časa za šolsko delo porabijo učenke 8. razredov devetletke, saj jih 40 % za šolsko delo porabi od 2 do 3 ure, 20 % pa več kot 3 ure. Tudi pri fantih izstopajo fantje 8. razredov devetletke (10 % od 2 do 3 ure in 20 % več kot 3 ure). Iz grafikona lahko razberemo, da za šolsko delo učenci v devetletnem programu porabijo več časa kot ostali učenci. Na to nas opozarjajo odgovori tistih, ki so napisali, da porabijo manj kot 1 uro, in tistih, ki so napisali, da za šolsko delo porabijo več kot 3 ure.

9. Koliko časa na dan v povprečju gledaš TV?

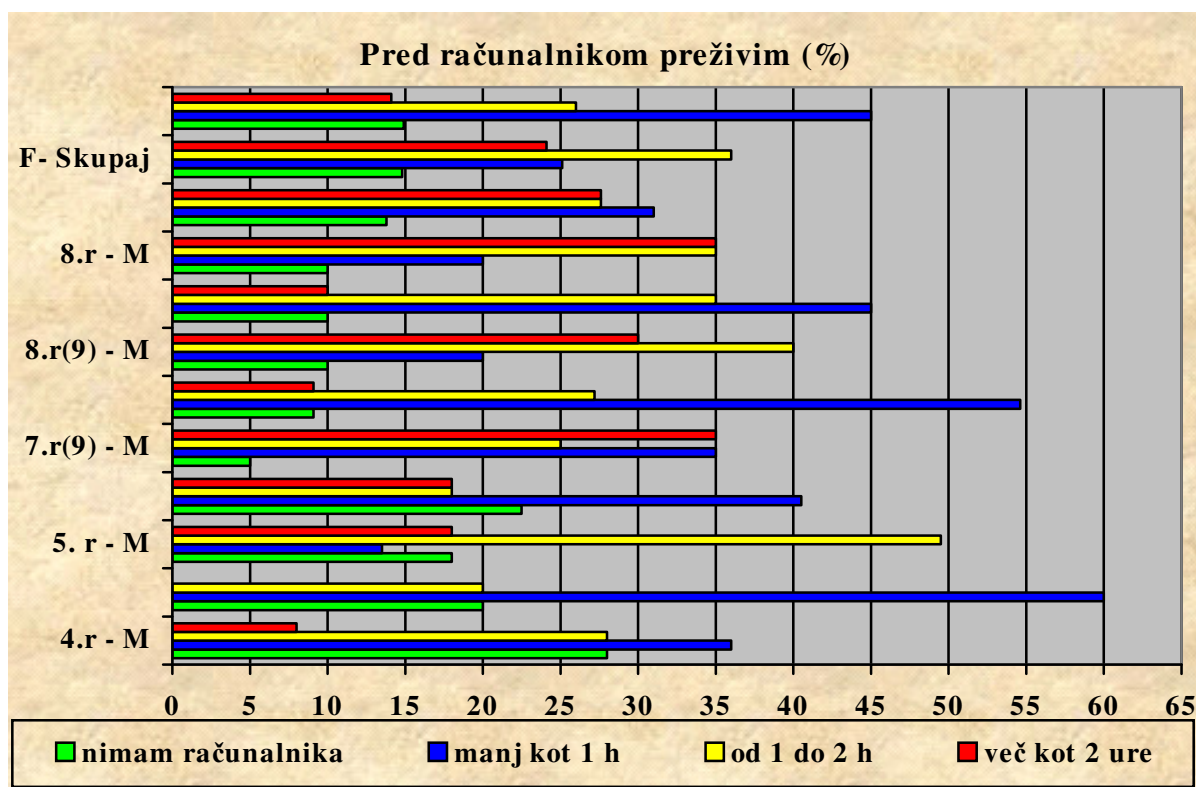
Grafikon št. 9

Pred TV ekrani učenci, v primerjavi z raziskavami, ki smo jih zasledili v literaturi, preživijo nekoliko manj časa. Glavni razlog je v računalnikih, ki jih takrat še niso poznali. Računalnik je nekoliko zmanjšal gledalce pred TV ekrani.

Fantje preživijo pred TV ekrani več časa kot deklice. Največ učencev preživi pred TV ekrani od 1 do 2 uri. Tako je odgovorilo 44 % fantov in 36 % deklet. Manj kot 1 uro preživi pred TV ekrani 24 % fantov in 32 % deklet. Pri tem morava poudariti, da je kar nekaj učencev odgovorilo, da TV med tednom sploh ne gledajo. Med tistimi, ki so odgovorili, da gledajo TV od 2 do 3 ure, ni razlik v spolu, saj je takšnih 18 %. Med spoloma ni razlike tudi pri tistih, ki TV gledajo več kot 3 ure. Takšnih je 14 %.

Največ gledajo TV dekleta iz 8. razredov osemletke, saj je 31 % deklic odgovorilo, da gleda TV več kot 3 ure, 21 % pa od 2 do 3 ure. Razlog so številne ljubezenske, španske nadaljevanke. Najmanj gledajo TV deklice 5. razredov, saj jih TV gleda manj kot 1 uro 50 %, nobena izmed njih pa ne gleda TV več kot 2 uri. Na splošno najmanj gledajo TV učenci v 5. razredih.

10. Koliko časa na dan preživiš pred računalnikom?

Grafikon št. 10

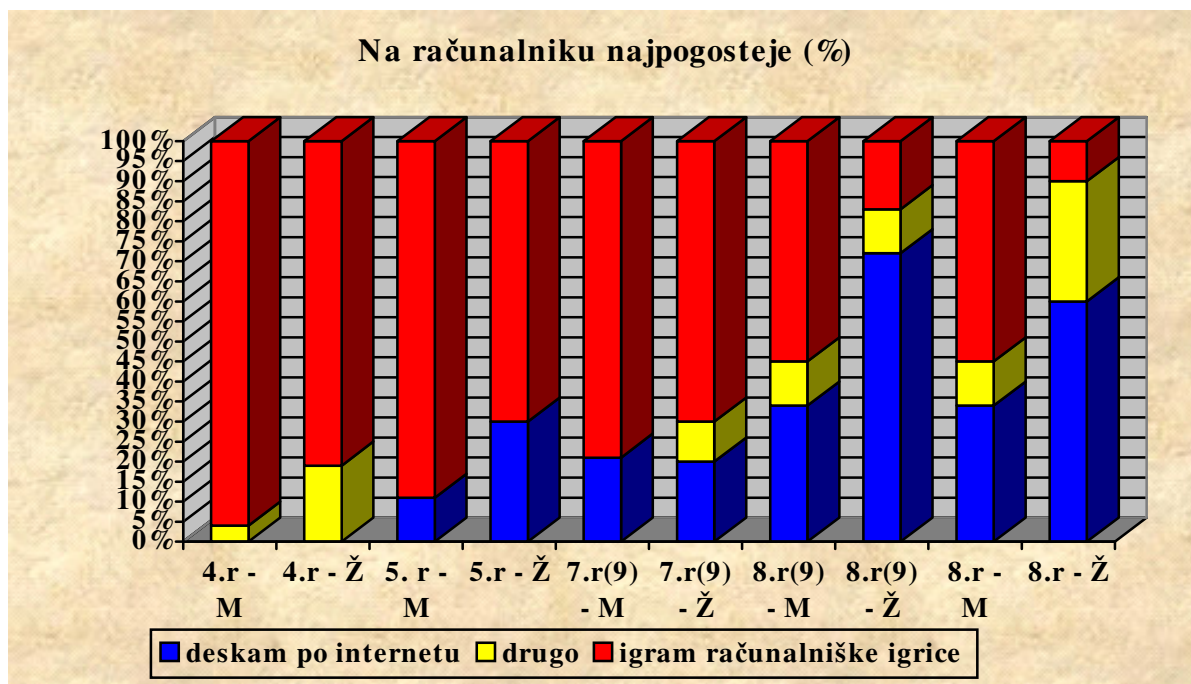
Računalnika nima 15 % učencev. Med spoloma ni razlik. Največ tistih, ki nimajo računalnikov, je v nižjih razredih (24 % v 4. razredih). Največ imajo računalnike v višjih razredih (90 %). Čeprav so v največ primerih razlogi ekonomski, je eden izmed poglavitnih razlogov tudi dejstvo, da v nižjih razredih manj potrebujejo računalnik kot v višjih.

Med tistimi, ki imajo računalnike, se je potrdila naša hipoteza, da fantje preživijo pred računalnikom več časa kot deklice. Največ fantov preživi pred računalnikom od 1 do 2 uri. Tako je odgovorilo 36 % fantov. Manj kot 1 uro jih preživi pred računalnikom 25 %, približno enak delež (24 %) jih preživi pred računalnikom več kot 2 uri. Trije fantje so napisali več kot 4 ure.

Največ deklic preživi pred računalnikom manj kot 1 uro. Tako je odgovorilo 45 % deklic. Od 1 do 2 uri preživi pred računalnikom 26 % deklet, več kot 2 uri pa 14 %.

Učenci višjih razredov v povprečju preživijo več časa pred računalniki kot učenci nižjih razredov.

11. Kaj takrat najpogosteje delaš?

Grafikon št. 11

Iz grafikona je razvidno, da so anketiranci s svojimi odgovori potrdili našo hipotezo, da največ učencev, ki imajo računalnike, igra računalniške igrice. Tako je odgovorilo 75 % fantov in 50 % deklic. Največ igrajo računalniške igrice v 4. razredih (96 % fantov in 81 % deklic). Najmanj je takšnih odgovorov v 8. razredih osemletke (55 % fantov in 10 % deklic).

Na drugem mestu je deskanje po internetu. To počnejo predvsem dekleta 8. razredov devetletke (72 %) in dekleta 8. razredov (60 %). Tudi med fanti je največ takšnih v obeh omenjenih razredih, vendar bistveno manj (34 %). Najmanj deskajo po internetu učenci 4. razredov, saj nihče izmed njih ni tako odgovoril.

Tisti, ki se niso odločili za zgoraj omenjena odgovora, so napisali, da računalnik največ uporabljajo za šolsko delo. Tako so odgovorili predvsem v nižjih razredih. V višjih razredih med drugimi uporabljajo računalnike za »klepetanje« in iskanje novih prijateljev preko internetnih klepetalnic. Največ je takšnih odgovorov med dekleti 8. razredov osemletke (30 %).

12. Koliko časa na dan bereš?

Tabela št. 3: Čas branja

	MOŠKI (%)						ŽENSKE (%)					
	4.r	5.r	7.r	8.r	8.r	SK	4.r	5.r	7.r	8.r	8.r	SK
			(9)	(9)					(9)	(9)		
Sploh ne berem	8	9	50	30	30	24	0	0	22,7	20	24	14
Berem zelo redko	28	18	25	40	45	31	5	9	45,4	30	35	25
Berem manj kot 1 h	28	58,5	15	20	15	28	30	18	13,6	30	17	21
Berem od 1 do 2 h	36	13,5	10	5	10	16	65	45	18,2	20	17	32
Berem več kot 2 h				5		1		28			7	8

Odgovori so potrdili našo hipotezo, da fantje v povprečju berejo manj kot dekleta.

Sploh ne bere 24 % fantov in 14 % deklic. Največ je takšnih učencev v 7. razredu devetletke, saj je tako odgovorila polovica fantov. Med dekleti je največ takšnih v 8. razredih osemletke (24 %). V 4. in 5. razredih ni nobena izmed deklic odgovorila, da sploh ne bere. Tudi fantov je v primerjavi z višjimi razredi bistveno manj (8 % v 4. razredih in 9 % v 5. razredih).

Fantje berejo zelo redko (31 %) ali manj kot 1 uro (28 %). Samo en učenec je napisal, da bere več kot dve uri.

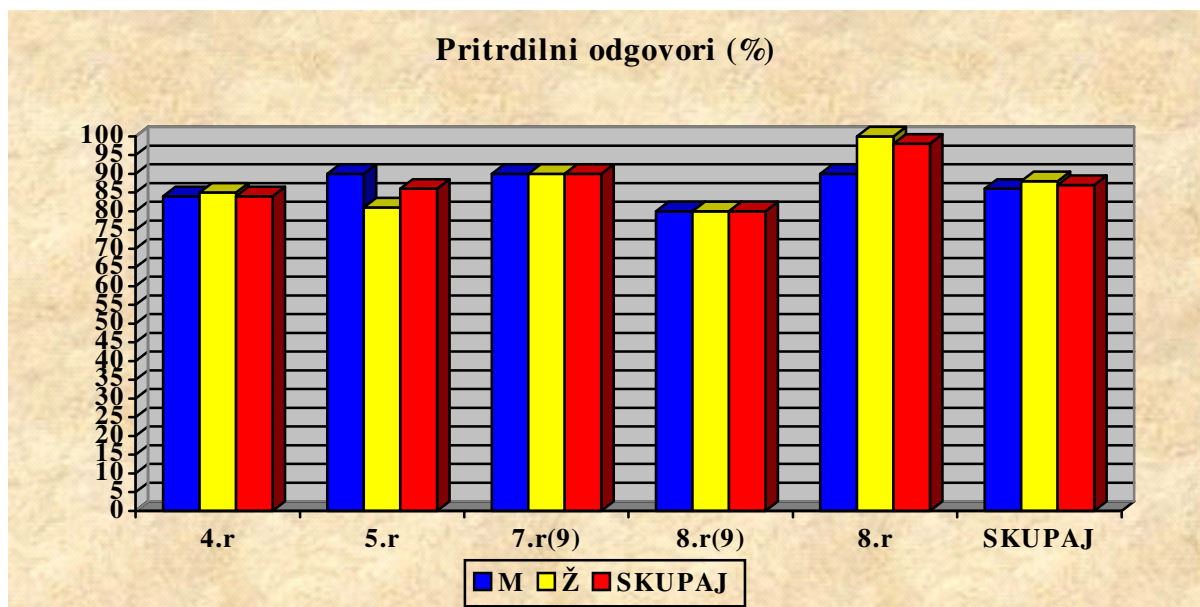
Največ deklet bere med 1 do 2 uri. Tako je odgovorilo 32 % vseh deklet. Manj kot eno uro jih bere 21 %, zelo poredko pa 25 %. Nekaj deklet (8 %) je napisalo, da berejo več kot 2 uri. Takšnih je največ v 5. razredu.

Iz tabele je razvidno, da učenci ne berejo več toliko, kot so brali nekoč. To se nam zdi povsem razumljivo, saj včasih niso poznali računalnikov in tudi ponudba različnih dejavnosti v popoldanskem času je bila precej manjša. Posledica je opazna, saj je v šoli vse več tistih, ki zelo slabo berejo. Poleg tega so krive tudi internetne strani, na katerih učenci ponujajo napisane vsebine različnih knjig za domače branje. Naši učitelji slovenskega jezika se proti temu borijo z ustnim preverjanjem.

13. Naštej svoje hobije?

Izkazalo se je, da učenci sploh ne vedo, kaj so hobiji. Skoraj v vseh razredih so jim učitelji morali pojasniti to besedo. Največ učencev je kot hobi omenjalo dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo v popoldanskem času. Zdaleč največ učencev je omenilo športne dejavnosti. Nekateri so omenili tudi igranje na instrumente in poslušanje glasbe. Samo ena učenka je napisala, da zbira sličice. Izmed ostalih učencev ni nihče omenil zbiranja česarkoli kot hobi.

14. Ali imaš možnost, da se popoldne ukvarjaš s tistim, kar si najbolj želiš?

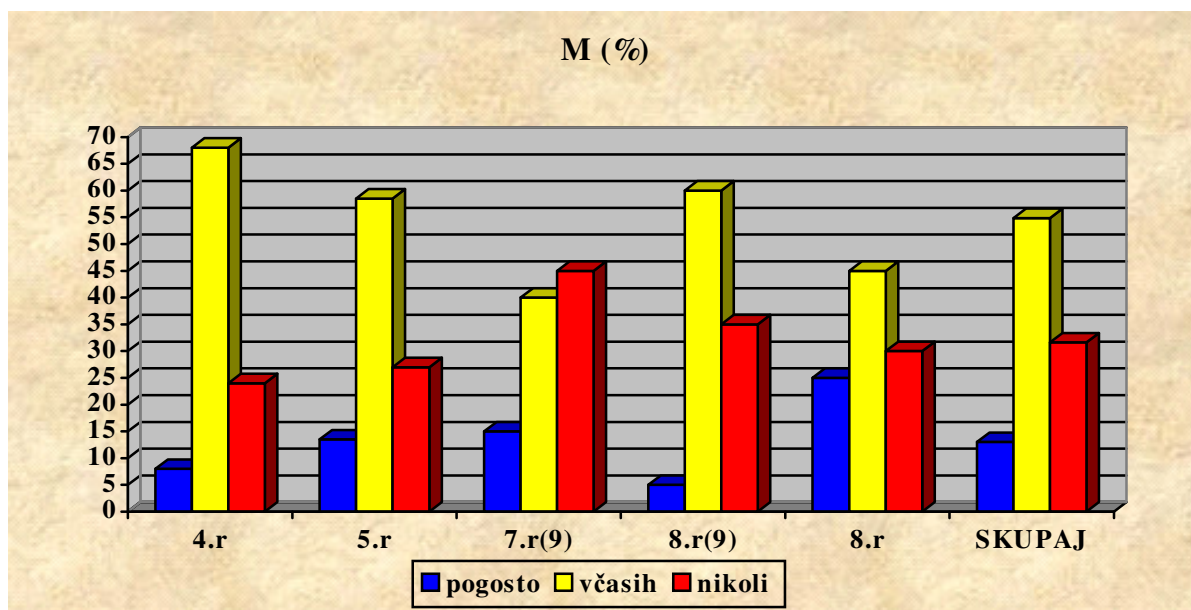

Grafikon št. 12

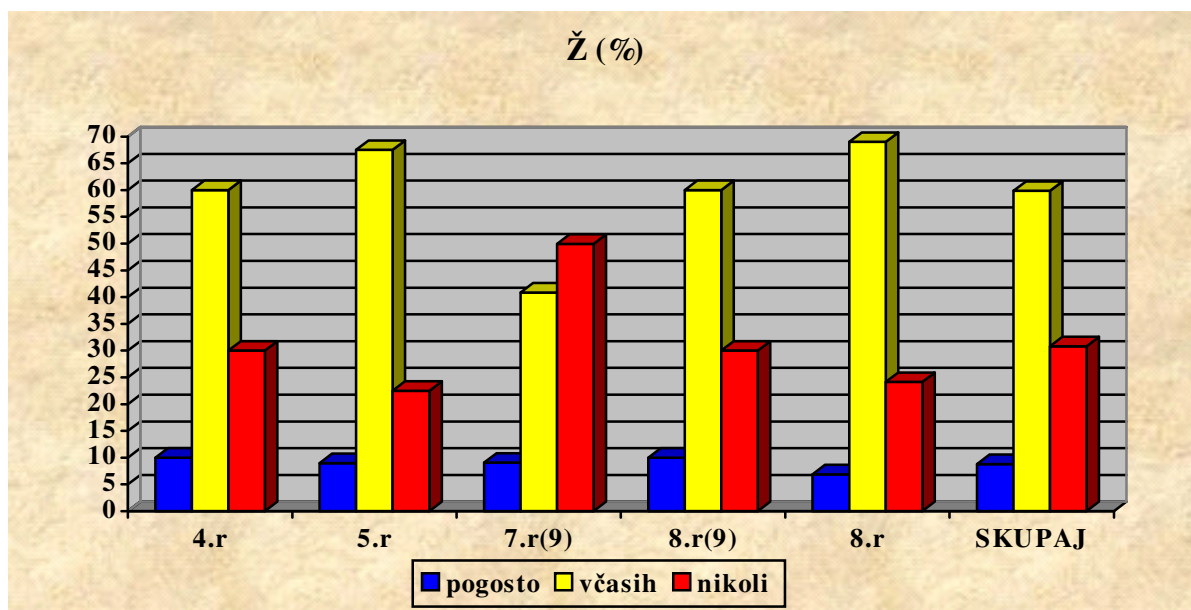
Potrdila se je naša hipoteza, da največ učencev popoldne počne tisto kar si najbolj želi, saj je na to vprašanje pritrdilno odgovorilo 87 % vseh anketirancev (86 % fantov in 88 % deklic). Najmanj pritrdilnih odgovorov je bilo pri učencih 4. razredov (84 %), najbolj pa so zadovoljni učenci 8. razredov (98 %). Izstopajo deklice 8. razredov, saj se v popoldanskem času vse ukvarjajo z dejavnostmi, ki si jih najbolj želijo.

Tisti, ki so na to vprašanje odgovorili nikalno, so kot glavni razlog navedli šolo in dejstvo, da se ukvarjajo s prevelikim številom dejavnosti. Trije učenci so napisali, da za to nimajo pogojev, učenka 7. razreda pa je kot glavni razlog navedla svojo mamo, ki ji ne dovoli ukvarjati se z njeno najljubšo dejavnostjo. Na list ni zapisala, katera dejavnost naj bi to bila.

15. Ali se zgodi, da ne veš, kaj bi počel popoldne?

Grafikon št. 13

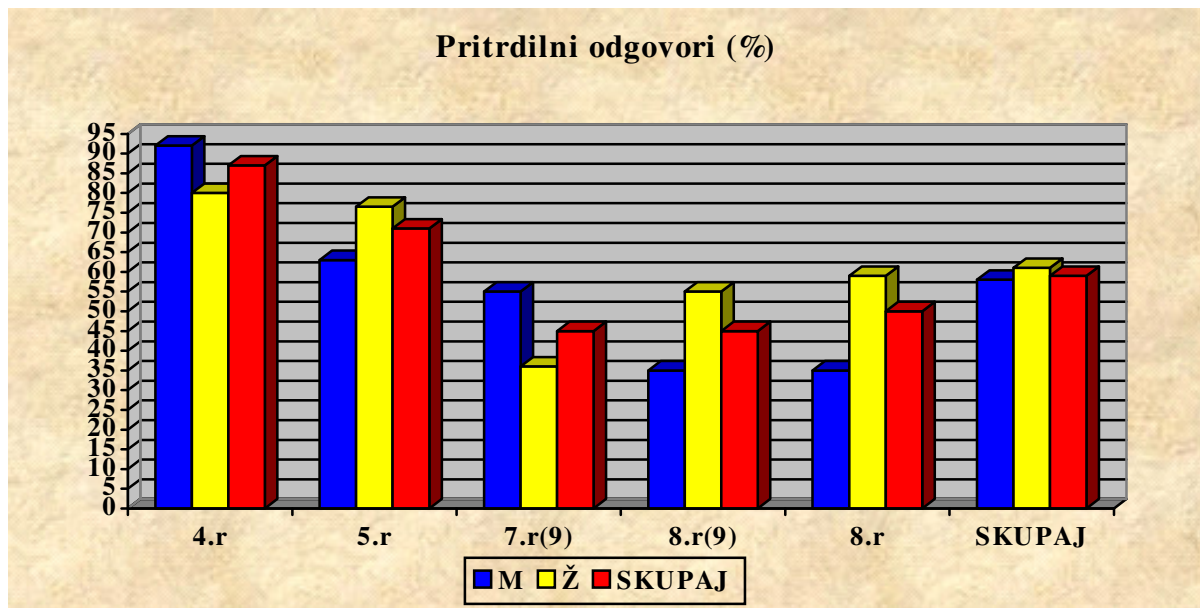

Grafikon št. 14

Največ učencev, ki se jim to pogosto dogaja, je med fanti 8. razredov osemletke (25 %). Fantom se to v primerjavi z dekleti pogosteje dogaja (13 % fantov in 9 % deklic).

Največ učencev, ki se jim to nikoli ne zgodi, je med deklicami (50 %) in fanti (45 %) 7. razredov devetletke. Čeprav so bili odgovori med spoloma in med razredi zelo različni, na koncu vidimo, da med spolom ni bistvene razlike. Nikoli nima takšnih problemov 32 % fantov in 31 % deklic.

16. Meniš, da imaš dovolj prostega časa?

Grafikon št. 15

Potrdila se je naša hipoteza, da imajo najmanj prostega časa učenci, ki so v devetletnem programu, saj je pritrdilno odgovorilo 45 % učencev. Najmanj prostega časa imajo fantje 8. razredov devetletke in osemletke (35 %). Kot glavni razlog so učenci devetletke navedli število ur pouka. Učenci 8. razredov osemletke nimajo dovolj prostega časa zaradi dejstva, da so zadnji razred in se morajo zaradi vpisa v srednjo šolo bolj učiti. Nekateri fantje pa so kot glavni razlog napisali, da vsak dan trenirajo. Najbolj so s prostim časom zadovoljni učenci 4. razreda, saj je pritrdilno odgovorilo kar 92 % učencev.

Potrdila se je tudi naša hipoteza, da večina učencev meni, da ima dovolj prostega časa. Na to vprašanje je pritrdilno odgovorilo 59 % vseh učencev (58 % fantov in 61 % deklic).

HVALA, da si vztrajal-a do konca. Če želiš še kaj dodati, napiši to spodaj!

Večina učencev na koncu ni nič pripisalo. Nekateri so napisali predvsem svoje nezadovoljstvo z obveznim obiskovanjem šole, ki bi jo po njihovem mnenju bilo najboljšje ukiniti. Jezni so predvsem na dejstvo, da se je potrebno učiti in pisati domače naloge, ki bi jih morali takoj ukiniti.

V ZAKLJUČEK

Najina raziskovalna naloga je zadovoljila najino radovednost in nama po napornem delu dala odgovore na vprašanja, ki so se nama porajala na začetku naloge.

Analiza rezultatov je potrdila vse naše hipoteze. Zaradi velikega vzorca, saj obsega vse učence od 4. do 8. razreda, lahko na podlagi analize rezultatov pridemo do določenih zaključkov, ki veljajo za našo šolo.

- ❖ Za učence je prosti čas le tisti, ko lahko delajo, kar hočejo.
- ❖ Učenci višjih razredov redkeje sodelujejo v interesnih dejavnostih na šoli kot učenci nižjih razredov. V nobeni interesni dejavnosti ne sodeluje 39 % fantov in 35 % deklic. Najbolj aktivni so učenci 5. razredov.
- ❖ Na nižji stopnji je najbolj obiskan računalniški krožek, na višji stopnji pa so to različni krožki s športno vsebino.
- ❖ Kot glavni razlog za obiskovanje interesnih dejavnosti so navedli željo po zabavi, druženju s prijatelji, razgibavanju in željo po novih spoznanjih.
- ❖ Učenci nižjih razredov pridejo domov med 13. in 14. uro, učenci višjih razredov pa med 14. in 15 uro.
- ❖ Starši imajo zelo veliko vlogo pri izrabi prostega časa, saj je le 36 % anketirancev izjavilo, da jim starši nikoli ne odmerijo prostega časa.
- ❖ Velika večina učencev (85 %) sodelujejo vsaj pri eni dejavnosti izven šole. Pri samo eni dejavnosti aktivno sodeluje 45 % anketirancev, pri dveh 31 % in pri treh ali več 9 % anketirancev.
- ❖ Število aktivnosti, s katerimi se ukvarjajo učenci izven šole, s starostjo otrok pada.

- ❖ Deklice pogosteje obiskujejo glasbeno šolo, fantje pa pogosteje sodelujejo v športnih dejavnostih. Pri jezikovnih tečajih in pri obiskovanju verouka med spoloma ni razlik.
- ❖ Verouk učenci obiskujejo 8. razreda devetletke, ko imajo birmo.
- ❖ Pri jezikovnih tečajih je pri fantih v ospredju angleščina, pri deklicah pa je razmerje med angleščino in nemščino enako.
- ❖ Pri športnih dejavnostih je na prvem mestu košarka, sledita ji nogomet in nato rokomet.
- ❖ Učenci so si sami izbrali dejavnost, s katero se ukvarjajo (61 %).
- ❖ Starši so najbolj vplivali na tiste, ki obiskujejo glasbeno šolo in verouk.
- ❖ Od 1 do 2 uri učenci porabijo za šolsko delo, za gledanje TV in igranje na računalnik.
- ❖ Deklice porabijo več časa za šolsko delo, fantje pa za računalnik.
- ❖ Na računalnik večina učencev igra računalniške igrice.
- ❖ Deklice berejo več kot fantje.
- ❖ Največ učencev popoldne počne tisto, kar si najbolj želi.
- ❖ Večina učencev meni, da ima dovolj prostega časa.
- ❖ Najmanj so s trajanjem prostega časa zadovoljni devetletkarji.

Z anketo sva spodbudili učitelje in učence, da so se eno uro pogovarjali o prostem času in o tem, kaj delajo, ko niso v šoli. Rezultate naše raziskovalne naloge bova na koncu aprila predstavili tudi na naši šoli. Na predstavitev bodo poleg učencev in učiteljev vabljeni tudi starši.

Naša naloga kar kliče po nadaljevanju, saj smo se z njo samo dotaknile tako širokega pojma, kot je prosti čas. Naslednje leto bi lahko raziskale, kako preživljamo čas med dnevi, ko nimamo pouka.

Za izbrano literaturo morava priznati, da je nekoliko zastarela. Določena poglavja so zapisana povsem v duhu tistega časa. Presenečeni sva bili, da na to temo ni več novejša literature.

Prosti čas je zelo pomembno življenjsko področje, ki ga ne smemo zanemarjati. Pričujoča raziskovalna naloga nas opozarja, da to res ni čas, namenjen lenarjenju, ampak je to čas, v katerem razširjamo možnosti našega osebnega razvoja. Vsakdo ima prosti čas, razlika je le v tem, da ga nekateri ne znajo izkoristiti. Večina naših učencev prosti čas dobro izkoristi, saj v njem delajo ravno tisto, kar si želijo. Zaradi tega tudi menijo, da ga imajo dovolj.

VI LITERATURA

1. **Hočevar, F. in Mesec, B.:** *Prosti čas*.
Ljubljana: ZKOS, 1981.
2. **Hočevar, F.:** *Prosti čas*.
Ljubljana: Delo, 1977.
3. **Lešnik, R.:** *Prosti čas*.
Maribor: Založba Obzorje, 1982.
4. **Plukavec, M.:** *Napotki za izdelavo seminarske naloge*.
Ljubljana: ZTI, 1997.
5. **Strojin, T.:** *Prosti čas*.
Ljubljana: DE, 1982.
6. **Zwitter, S.:** *Pisna naloga in viri zanjo*.
Ljubljana: ZTI, 1997.
7. **Mojca Filipčič,** Interesne dejavnosti – koliko in kdaj?.
Otrok in družina, 2000 (9), str. 20 – 21.
8. **Mojca Šimec,** Zunajšolske dejavnosti.
Otrok in družina, 2003 (9), str. 14 – 15.

VII PRILOGE

ANKETNI LIST

Pred tabo je anketa o času, ko nisi več pri rednem pouku. Vsa vprašanja se nanašajo na dneve od ponedeljka do petka. Prosimo te, da jih čitljivo prebereš in nanje tudi odgovoriš. Ne boj se, da bi kdo izvedel za tvoje odgovore, saj je anketa popolnoma anonimna in jo izpolnjujejo tudi tvoji sovrstniki. S svojimi odgovori nam boš pomagal pri izdelavi raziskovalne naloge »Kaj delamo v popoldanskem času ...«.

OBKROŽI!

SPOL : M Ž RAZRED : 4. 5. 7./9 8./9 8.

ODGOVORI NA VPRAŠANJA!

1. Kaj je za tebe prosti čas?

Prosti čas je zame čas, _____

2. Katere interesne dejavnosti obiskuješ v šoli?

3. Zakaj jih obiskuješ? Navedi tudi razloge, če ne obiskuješ nobene interesne dejavnosti!

4. Kdaj prideš domov?

Domov pridem okoli _____

5. Ali ti starši odmerijo, koliko prostega časa boš imel?

a. vedno b. pogosto c. včasih č. nikoli

6. S katerimi dejavnostmi se redno ukvarjaš?

Obkroži odgovor!

- a) redno se ne ukvarjam z nobeno dejavnostjo
- b) obiskujem glasbeno šolo
- c) treniram _____ (navedi kateri šport)
- č) treniram _____ (navedi kateri šport)
- d) učim se tuj jezik _____ (navedi tuj jezik)
- e) učim se tuj jezik _____ (navedi tuj jezik)
- f) obiskujem verouk
- g) obiskujem plesne dejavnosti
- h) sodelujem pri gasilcih
- i) _____

7. Kdo je vplival na tvojo odločitev, da se ukvarjaš z vsaj eno od zgoraj navedenih dejavnosti?

a) sam b) starši c) prijatelji č) _____

8. Koliko časa povprečno porabiš na dan za šolo (učenje, pisanje nalog ...)?

9. Koliko časa na dan v povprečju gledaš TV?

10. Koliko časa na dan preživiš pred računalnikom?

a. nimam računalnika b. pred računalnikom preživim približno _____

11. Če imaš računalnik, kaj takrat najpogosteje delaš?

a. deskam po internetu b. igram igrice c. _____

12. Koliko časa na dan bereš?

a. sploh ne berem b. berem zelo redko c. berem približno _____ ure

13. Naštej svoje hobije?

a) nimam hobijev b) moji hobiji so:

14. Ali imaš možnost, da se popoldne ukvarjaš s tistim, kar si najbolj želiš?

a. DA

b. NE Zakaj?

15. Ali se zgodi, da ne veš, kaj bi počel popoldne?

a. pogosto b. včasih c. nikoli č. _____

16. Meniš, da imaš dovolj prostega časa? Svoj odgovor tudi obrazloži!

DA

NE

NE VEM

HVALA, da si vztrajal-a do konca. Če želiš še kaj dodati, napiši to spodaj!